

בס"ד דרך תשובה כבושה לרבים – מעלת ההתקשרות והנסיעה אל רביה"ק זיע"א

דרך שהיא תכלית, שנה שכולה ראשית

ע"פ תורה ד' קמא ותורה רס"א

לחפש הדרך אשר מפריש הצדיק לכל הבאים אליו

כמוני בשווה ממש

לקראת הנסיעה הגדולה אל רביה"ק זיע"א בעת המסוגל ביותר ה"ה הראש השנה של העולה על הכל, אשר אז יכול לתקן גם את מי שאינו יכול לתקנו בכל השנה כולה [חיי"מ ת"ו], כי אז דווקא מתקיימים ביותר תיקוני ההתקשרות עמו עד שמפריש לנו דרך לפי שורש נשמתנו [פרפראות לחכמה על תורה ד' קמא].

נסה לחתור בדבריו הקדושים בדרך אפשר לגלות את "הדרך הקודש והישר" שרביה"ק מגלה לאנשיו בפרט בראש השנה שלו.

רביה"ק אמר "אני הולך בדרך חדש שעדיין לא הלך אדם בו מעולם, אף על פי שהוא דרך ישן מאוד, אף על פי כן הוא חדש לגמרי" [חיי"מ שצ"ב]. ואף שאין מי שיוכל להבין כוונת דבריו, נחפש ע"פ הקדמות התלמיד הגדול את אותה הדרך הנעלמה.

כי יש להבין איך יכול להיות דרך שהוא גם ישן מאוד, ואעפ"כ הוא חדש כל כך - שלא הלך בו אדם מעולם.

ולא זו בלבד שרביה"ק הלך בדרך זו אלא הוא פינה ועשה דרך במקום שהיה תהו ומדבר ואילנות הגדלים מאלפים שנים, הולך ושוב אנה ואנה, לקצץ ולחזור ולקצץ כדי שיהיה הדרך כבושה לרבים שיוכלו רבים לילך באותו הדרך [חיי"מ רל"ד], וא"כ רצונו שגם אנו נלך בדרכו.

ואולי נדע מרחוק מהי אותה הדרך, היכן היא נסללה במקום תהו ומדבר או במקום אילנות, מה הם אותם האילנות בני אלפי שנה ומדוע הם מפריעים לדרך. ולמה הרבים צריכים ג"כ לילך באותה הדרך.

והנה לא רק שהוא רוצה שנלך באותה הדרך אלא הוא גם ביקש שנתפלל עליו שישוב לבריאותו ואז הוא יוליך אותנו באותה הדרך החדשה, וחזר ואמר שאף שהוא בדרך הישן מכבר אעפ"כ הוא חדש לגמרי [חיי"מ רס"ד]. והאם יפתח פתח לדעת האם הוא מוליך אותנו באותה הדרך הנעלמה.

בס"ד דרך תשובה כבושה לרבים – מעלת ההתקשרות והנסייעה אל רביה"ק זיע"א

ושיחה זו נזכרת פעם שלישית בשינוי לשון בהקדמת השתפכות הנפש, שם כבר אמר בוודאות שיוליך אותנו באותה הדרך, "אמר פעם אחת לאנשיו, תנו לבבכם לי ואוליך אתכם על דרך חדש שהוא הדרך הישן שדרכו בו אבותינו מעולם". ושוב נתבונן כנ"ל.

ומבואר בבה"ל על תורה ד' שהדרך שהצדיק מורה היא דרך ישר להיות נכלל באין סוף שעליה נאמר "והולכתי עיורים בדרך לא ידעו" כי אין יודעים כלל כמו שהצדיק עצמו זכה. ומה הכוונה שהולכים ב"דרך ישר בלי ידיעה". וכן מדוע ההולך בה נקרא עיור. ומקור דבריו מתוך דברי התורה שם מבואר ש"משה הוא בחינת אין, ודורו הדבוקים אליו ראוי להם לדעת, הינו להאיר לדעת, בחינת אין סוף". ומה הכוונה "ראוי להם לדעת", האם הם יודעים או לא.

והאם הדרך הזו היא דרך התשובה המבוארת בתורה ו', ושאר לשונות על דרך הנזכרים פעמים רבות בספריו הקדושים.

ובכדי להיכנס בשערי הדברים נביא יסוד העולה מדברי התלמיד הגדול אשר זכה יותר מכל אל הדרך של צדיק גמור שבה רביה"ק מוליך אפי' את הפחות שבאנשיו [חיי"מ שי"ד], וק"ו את גדול אנשיו [עלים לתרופה ט"ז]. כפי שביאר בהלכותינו והליכותינו תפילין ה', תפילת ערבית ד', וקשרי הדברים.

ואגב אורחא נתבונן מהי "הדרך של הצדיק הגמור", ואיך יכול אדם פשוט לזכות אליה, הרי בתורה ח' קמא מבואר שדרגת הצדיק הגמור היא דרגה עצומה ש"ביטל הרע לגמרי מכל המדות והתאוות של כל הארבעה יסודות, ובטוח שלא יארע לו מכשול עברה", שזהו ביטול הבחירה לגמרי. ותמוה האיך יזכה לכך הפחות שבאנשיו.

ונקדים דהנה יש ב' סוגי התחדשות:

דרך התחדשות הפשוטה, ודרך ההתחדשות הפנימית.

הראשונה היא דרגה עצומה ונוראה מאוד. והשניה היא עצה נפלאה שחידש רביה"ק ועל ידה כל אדם עולה מחדש מעל הכל לדרגה עצומה ונוראה מאוד. ודרך פנימית זו מתחדשת בראש השנה שלו ולכן הוא עולה על הכל, כי מגלה דרך המביאה להתקרבות אליו ית' בשלמות שזה עולה על הכל [ברכת הריח ה' ב'].
2

בס"ד דרך תשובה כבושה לרבים – מעלת ההתקשרות והנסייעה אל רביה"ק זיע"א

והנה נצטוונו בתורה שבכל יום התורה והמצוות יהיו כחדשים כמש"כ "היום הזה ה' אלוקיך מצוודך" [דברים כ"ו ט"ז] ופירש"י "בכל יום יהיו בעיניך חדשים, כאילו בו ביום נצטוית עליהם". וכן נאמר "היום הזה נהיית לעם" ופירש"י "בכל יום יהיו בעיניך כאילו היום באת עמו בברית".

ובפשטות זה דרך של עבודה גדולה עם התעוררות עצומה לעבוד תמיד את ה' בהתלהבות חדשה, וכמבואר בחי"מ [תק"ח] עה"פ "מי יתן והיה לבבם זה", ש"בהתחלת העבודה הלב מתלהב מאוד להשי"ת ועולים לדרגה של צדיקים גמורים. וטוב להשתדל ולהתאמץ ללכת עם הלב של ההתחלה זמן רב כמו הצדיק הקדוש רבי זוסיא", ומשיחה זו רואים שמדובר על דרגה עצומה מאוד.

וכמבואר בה' ברכת השחר ה"ג בסופה, שלכן מבואר בתורה ס"ב ש"צריך תמיד להתחיל לעסוק בעבודת ה' מחדש, כאילו לא התחיל מעולם כלל, כי עיקר כח העבודה הוא כפי ההתחלה, ואולי לא התחיל כראוי על כן צריך בכל יום ובכל פעם להתחיל מחדש".

ומי יכול לזכות לדרגה עצומה זו, והפסוק עצמו תמה על כך "מי יתן והיה לבבם זה", ואיך יתקיים ציווי התורה שנאמר לכל כלל ישראל.

לשם כך נראה את הדרך חדשה בעבודת ההתחדשות, שרק הצדיק והרופא הגדול ביותר שהוא "הזקן שבזקנים דקדושה, סבא דסבין שזכה לזקנה דקדושה כזה עד שאמר שהוא זקן מאד ואעפ"כ הוא יניק מאד ועדיין לא התחיל לחיות כלל, כי אפילו כשהגיע למדרגה הגבוהה שבמדרגות, מדרגת בני עליה הגדולים, אעפ"כ לא הסתפק ואמר מי יודע מה שיש עוד להשיג, והתחיל בכל פעם מחדש. עד שבא להשגות חדשות נפלאות ונוראות.

ואע"פ שבשעה הקודמת התפאר עצמו בגדולות ונוראות וגילה תורה נפלאה אשר לא נשמע כזאת כדרכו, אעפ"כ אחר כך בשעה שאחריה ראינו אותו שרוי בצער גדול, ופרש צערו ושיחתו לפנינו מעומק הלב, שהוא מצטער מאד איך זוכין להיות יהודי, כמי שלא הריח מעולם ריח עבודת ה',

ומי שלא ראה זאת אי אפשר לציר לו בכתב ענין זה, וכבר מבאר מזה מעט בשבחיו הנדפסים, ובכל פעם היה רגיל לומר שעכשיו אינו יודע כלל, כלל לא וכי' אע"פ שבשעה הקודמת גילה מה שגילה והתפאר שהשיג מה שהשיג מה שאי אפשר לגלות, אעפ"כ תכף אחר כך היה אומר שאינו יודע כלום.

בס"ד דרך תשובה כבושה לרבים – מעלת ההתקשרות והנסייעה אל רביה"ק זיע"א

והכלל, שמעולם לא עמד על מדרגה אחת, רק היה הולך בזריזות בכל פעם מדרגה לדרגה ברום מדרגות העליונות והגבוהות" [הלי תפילין ה' סעיפים ה' ט']. "ואפי' ביום אחד היו לו כמה התחלות" [הלי בש"ב ד' א'].

רק הוא יכול לגלות למי שמוכן לתת לו את ליבו [השיחה בהקדמת השתפכת הנפש: "תנו לבבכם ליי"] ולהתגעגע אליו [כהילדים שהתגעגעו אחר הבעטלר העיור] ואז הוא מוליכו במתנה ["מתנה לדרשה ודרישת החיפוש"] בדרך ההתחדשות החדשה הזו [המשך השיחה: "ואוליך אתכם על דרך חדש שהוא הדרך הישן שדרכו בו אבותינו מעולם"] כמותו ממש [המשך מתנת הבעטלר "שתהיו כמוני ממש"].

ומהי אותה הדרך,

שגם אנחנו כמותו נתחיל מחדש לעולם, בכל דרגה שהיא כמבואר בתורה רס"א, "כשנופל אדם ממדרגתו ידע שמן השמים הוא, כי התרחקות תחילת התקרבות, ע"כ נפל שיתעורר יותר להתקרב להשם יתברך, ועצתו שיתחיל מחדש לכנס בעבודת ה'. כאלו לא התחיל עדין כלל מעולם. וזה כלל גדול בעבודת ה' שצריכין ממש בכל יום להתחיל מחדש".

ודבריו צ"ב אם ההתקרבות היא להתקרב בשלמות לה', וזה תלוי בהתרחקות, א"כ מה תועיל לו העצה של ההתחלה מחדש לכנוס בעבודתו, הרי ככל שיתחיל לעבוד אותו, בכך יגרום שמן השמים ירחיקוהו שוב. ובכך הרי יתרחק מהעבודה.

ועוד – א"כ מהי "תחילת התקרבות" הרי תמיד ישאר רק בתחילת ההתקרבות ולא יתקרב באמת.

וכן מדוע סיים שזה כלל גדול בעבודת ה' להתחיל מחדש, הרי עוסק בחיזוק הנופל, ובמה זה קשור לעובד ה' הגדול שכבר התקרב אל ה' ואעפ"כ צריך להתחיל מחדש.

ומדבריו מוכרח [ומפורש כך בהלי תפילין ה"ה שיובא להלן] שהגדרה של עבודת ה', ושל התקרבות לה' זה ההסכמה להתחיל תמיד מחדש, למרות שבוודאי ירחיקוהו, והסיבה שירחיקוהו היא כדי שתהיה מציאות של עבודה והתקרבות ע"י שתמיד יתחיל מחדש.

ובכך אנו כמותו, מתחילים תמיד מחדש, וההגדרה של ההרחקה היא "שנדמה לאדם שלא פעל ולא הועיל כלל בעבודתו, ומרגיש שאינו מתקרב כלל, וכל חייו אינו יודע אם פעל בעבודת ה' אפי' חוט השערה",

בס"ד דרך תשובה כבושה לרבים – מעלת ההתקשרות והנסייעה אל רביה"ק זיע"א

ואם אעפ"כ מתחיל מחדש לעולם, אזי הוא "רץ והולך אלפים ורבבות פרסאות בעולמות העליונים", ומובטח לו "שהוא מקורב להשי"ת וקשור בקשרי קשרים בדיוק בשווה עם הצדיקים השלמים" [הלי' תפילין הי' מ"ג עיי"ש לשונות נוראים והביא את תורה רס"א וביארה כמ"ש].

וכן מבואר בהלי' תפילת ערבית הי"ד סעיפים ל"ג ל"ד, ש"הצדיק הולך לארץ ישראל ומוכרח לצאת משם ברצוא ושוב, כי עד ביאת המשיח זה עיקר העבודה להתחיל פעמים הרבה אין מספר, אף שנתקלקל הכל ונדמה לו שאין מועיל כלל, כדי שאם אעפ"כ האדם יחזק את עצמו כל ימי חייו להתחיל בכל פעם מחדש, מזה דווקא המשיח יבנה את הגאולה, ויתקיים בו ואחריתו ישגא מאוד, כי אז יראה בעיניו וישמח ליבו מגודל התיקונים שנעשו ע"י שהתחדש להתחיל "ללכת אחריו במדבר" במעונות אריות ובהררי נמרים, כי זה שבחא ויקרא דיליה".

בזה יובן מדוע "עיקר העבודה היא התחדשות" [הלי' בשר בחלב הי"ד א'] כי כל המתעורר להתקרב מורחק, כדי שיתחדש, ועצם ההתחדשות מחדש היא העבודה והיא ההתקרבות, וככל שלא מרגיש ובכל זאת מתחדש, בכך מתקרב ונקשר בקשרי קשרים אליו ית'.

וא"כ ההתחדשות לא מביאה לעבודת ה', אלא היא עצמה עיקר העבודה.

ונמצא לסיכום שיש ב' סוגי התחדשות, האחד להאריך את ההתחלה לתמיד. להמשיך את ההתלהבות של הפעם הראשונה מרוב ההרגשה בגדולת העבודת ה' וההצלחה בה. והשני לייצר מחדש התלהבות בכל יום ובכל שעה, בלא הרגשה כלל, אף שמרגיש התרחקות גדולה, ובכ"ז מתחיל.

ההתחדשות הראשונה נמשכת מלעילא כי מרגיש התעוררות, והיא התקרבות התלויה בדבר – בגילוי ההרגשה והאהבה. אך רביה"ק תמה על כך "תאמרו לי אצל איזה צדיק קיבלתם התעוררות הלב" [חיי"מ תמ"א]. אלא ההתעוררות בא ממילא. כי רביה"ק לימד לא לחכות לשפע מלעילא אלא לתת מחדש מלתתא שלא על מנת לקבל פרס, אלא "יעשה לעצמו רוגז, וחמימות ותבערת הלב" [שיחוי"ה ע"ד] מלתתא. ואדרבה לאחר זמן יקחו ממנו ההתעוררות וההתחדשות כדי להביאו אל ההתקרבות שאינה תלויה בדבר, ההתחדשות התמידית שהיא תכלית ההתקרבות.

בס"ד דרך תשובה כבושה לרבים – מעלת ההתקשרות והנסיעה אל רביה"ק זיע"א

ונמצא שההתחדשות וההתעוררות הראשונה תלויה ונשענת על ההצלחות בעבודת ה'. ואילו השניה נוצרת דווקא בחורבן ובהרגשת ההתרחקות ודווקא אז יש את הדרך הגבוהה ביותר, להתחיל תמיד מחדש כמותו ממש.

וההתחדשות היא עיקר החיים [בש"ב ד' סעיף י"ב. ביצים ה' י"ב], וא"כ יש כמה מיני חיים, אבל רביה"ק שהתחדש תמיד חי בכל יום חיים חדשים [חיי"מ אותיות ח' ות', ולכן "אינו מקנא בגדולת הגדולים", כי כל ענינו להתחיל מחדש להיות הקטן שבקטנים וכפי שביאר מוהרנ"ת בהל' תפילין ה' אותיות ה' כ"א], ובכל הבל פה התחדש [חיי"מ שפ"ד] עד שנהיה חידוש המתחדש שכמותו לא היה מעולם [חיי"מ רמ"ז, ואולי לכן תפס בזקנו עיי"ש בהל' תפילין אותיות ו' ל"ד וד"ל], שלכן הוא יניק לגמרי, ואנו כמותו ממש נחיה חיים חדשים שאינם תלויים בדבר, ועל החיים הללו עיקר הבקשה והפעולה בימים הנוראים בכלל ובראש השנה בפרט [שם כ"ג כ"ד כ"ו].

וע"פ ההקדמות הללו נשוב ליישב ולהתבונן בגדולת הדרך החדשה שכולה ישנה איך תהיה כבושה לרבים שיהיו כמותו ממש לילך ולחזור ולילך בה לעולם.

דרבים שואלים הרי כמ"פ כבר נתנו צדקה לצדיק וראו פניו והתוודו לפניו, ואעפ"כ שבו ונכשלו והפילו המלכות אל הרע, וחקקו עוונות חדשים על עצמותיהם והרע שבארבעה היסודות התגבר שוב ושוב להפילם אל הדרך שאחריתה דרכי מוות הפך חיי ההתחדשות.

אך בקשרי התורה עולה – שזה גופא הדרך הקדושה והישרה אשר נראית כאינה ישרה [הפך יש דרך ישר לפני איש וכו', בסעיף ח'], שבה נראה כי "בנין המלכות נבנה ונחרב שוב", ואעפ"כ "בכל פעם משליך עצמו ורץ מחדש אחרי הצדיק" ו"מספר לפניו כל ליבו" ששוב ושוב נדמה לו שלא פעל כלל, וארבעת היסודות מתגברים לעולם. [כדיוק הלשוניות "בכל פעם" בפרפ"ח, וענין רצוא ושוב, וואבית תהילה מגושי עפר, וההפרעה לעבודה התמה ומציאות הדין ונפילת המלכות ושם אלוקים כל ימי הגלות].

והצדיק אומר לו שכמו שהוא זכה ל"לא ידע איש את קבורתו" שהלך תמיד יותר ויותר "ברצוא ושוב" [הנ"ל בהל' תפילת ערבית ד'] עד שנהיה יניק שכלל לא התחיל לחיות, כמבואר בהל' תפילין ה' ל"ו, כך "כל דורו הדבוקים בו ילכו כעירורים" [כמו הבעטלר העיור הזקן והיניק] "בדרך לא ידעו", שאף שילכו בדרך זו לא ידעו כלל מה פעלו ואעפ"כ ילכו בה מחדש, ובכך "יהפך החושך לאור והעיקש למישור" [סיום הפסוק ישעיה מ"ב ט"ז, דהלא נדע יתגלה כחוקת הפרה המבואר בתנחומא עה"פ, וזה השעשוע של לכתך אחרי במדבר הנ"ל כמבואר בזה"ק שלח קס"ח]:

בס"ד דרך תשובה כבושה לרבים – מעלת ההתקשרות והנסיעה אל רביה"ק זיע"א

וכפי שקישר ראבר"ן את ה"ולא ידע דמשה" עם ה"דרך לא ידעו של דורו של משה".

ובכך גם "הדין כולו הטוב והמטיב" המביאו אל דרך ההתחדשות החדשה, כי "את אשר יאהב ה'" להכניסו לעקר העבודה, "יוכיח" וירחיק לעולם, כי לפני שקיבל את זאת הדרך אף שהתחדש וניצל והתעלה עדיין "חושש כי אינו יודע באיזה דרך הוא מהלך" שהרי הרע יתעורר ויתגבר שוב עד שנדמה לו שלא פעל מאומה, ועכשיו הבין שהכל ע"מ שיבוא שוב ושוב [כמבואר בפרפראות על סעיף ט' שתיקון זה נמשך בפעמים רבות] "ויבטל כמשה את כל ישותו וכל פרצותיו החוזרים ונפרצים נגדרים וידבק בשווה עם הצדיק עד אין סוף".

וכמבואר להדיה בהל' ברכת הריח [ד' ט'] ש"ע"י שבא אל קבר הצדיק האמת ומבקש ומשתוקק להיות כרצונו ית' ומפרש שיחתו באמת עי"ז נכלל בצדיק וזוכה ממילא לאור אין סוף לביטול כל הרע ולכפרת עוונות".

ודבריו צ"ב מדוע ע"י פעולות פשוטות אלו יזכה לאור אין סוף, ואיך לא הזכיר את הדרך שהצדיק מפריש לו לפי שורש נשמתו, ובפרט שבתורה משמע שרק אחרי שילך בדרך הזו יזכה להכלל באין סוף ולא די שיפרש שיחתו לפני הצדיק [כמפורש עה"פ והולכתי עיוורים בדרך לא ידעו שרק אז הגיע לפרשת דרכים רק אז ניצול מכולם וזוכה לאין סוף והלא ידע].

והשתא ניחא – שעיקר הדרך שהפריש לו הצדיק הוא שכל אחד לפי תיקונו הנעלם שרק משיח יספר איך דווקא עי"ז יושלם תיקון האדם הפרטי ואיך עי"ז הוא דווקא נגמר התיקון השלם. ירגיש שמבלבלים וחוזרים ומבלבלים אותו מעבודתו התמה וזה יביא אותו לבוא "בכל פעם" מחדש אל הצדיק ולספר לפניו זאת, ואזי יבין מרחוק שכל "מאורעותיו הללו הם לטובתו" שיתחיל מחדש לעולם שלא על מנת "להרגיש שום גדלות אלא יבטל את כל הרגשותיו בלא שום התפארות [סעיף ז'] וירגיש כאין".

ולפעמים ירגיש ש"נפתח לו אור אין סוף" וישמח מאוד במעלתו העצומה והנוראה, כי "ראוי לו לשמוח", כי השמחה היא "לפי שעה, ואח"כ חוזר ושב לכל הגלויות המצרים", ואעפ"כ "נתעורר בתשובה ועבודת ה'" דווקא מהבלבולים [סוף התורה]. ובזה "זוכה לאין סוף".

וכשנפתחה הדרך כפתחו של אולם בין נבין השיחות הנזכרות, דהדרך הישנה שהלכו בה האבות היא דרך ההתחדשות הראשונה לקיים כל התורה מחדש בשלמות כפשטות לשון הכתובים, אך הצדיק התחיל תמיד מחדש ובכך נראה שקצץ כל האילנות שהם

בס"ד דרך תשובה כבושה לרבים – מעלת ההתקשרות והנסייעה אל רביה"ק זיע"א

פרי המעשים הטובים שבונים הצדיקים [כמבואר בהל' ערוכי תחומין ו' ז'], והתחיל מחדש שוב ושוב, לקצץ ולחזור ולקצץ, לעשות שם תהו ותחושת ריקנות ושמוון עד שנמה שלא פעל כלל כיניק שלא עשה כלום, והמשיך משם בעצמו להתחיל מחדש.

וכך מלמד לאנשי הנאמנים, לעשות שם דרך כבושה לרבים שיתנו לו את לבבם ויתגעגעו אחריו ויסכימו ללכת אחריו לדרך לא ידעו, שלא ירגישו כלל את פעולתם, ואעפ"כ ימשיכו בכל כחם ללכת בדרך הישנה, באופן הפשוט והישן, אך אעפ"כ היא כולה חדשה שאין התכלית להתלהב בשלמות תמיד כהתחדשות הראשונה, אלא התכלית ללכת שוב ושוב בדרך הזו, וא"כ פעולתו "ישנות" אך מטרתו וליבו המה חדשות.

ועי"ז זוכים לתכלית התיקון תכלית ההתקרבות תכלית העבודה שתתגלה רק בעת ביאת הגואל התלוי באנשים ההולכים בדרך זו, ויראה שהוא שווה וכמוני ממש זקן וישן שכולו יניק וחדש.

והיא דרך התשובה שאף שאינו צדיק גמור וירא מהיסודות ההולכים ומגברים כשחוזר מהצדיק והרצוא, ובידו לעשות רע, אעפ"כ הולך אל התשובה שוב ושוב מחדש. ובכך מובטח לו שהתחדשותו בעקשנותו בלא ידיעה כלל הופכת את צינורות הרע המרחקים אותו לתכלית ההתקרבות. כי מביא אותו אל עבודת ההתחדשות התמידית העולה על הכל. כי מתוך הדרך הישנה והרחקותיה, דוקא מהם עולה וגם ניצבה העבודה החדשה שכולה ישנה. ובכך הפחות שבאנשי הנותנים את לבבם לי, יהיה שווה בוודאי בבוא הגואל לצדיק הגמור שביטל בחירתו לגמרי. ואפי' יהיה נעשה ממנו דברים גדולים יותר כי ההולך בדרכי התשובה כהצדיק הגדול בעל התשובה ההולך בדרך התשובה יותר ויותר לעולם, ואנשיו כמותו, עולים למקום שצדיקים גמורים אינם יכולים לעמוד, כי הכל תלוי ביגיעות [חיימ ר"ל] ובעקשנות ומסירת הנפש אחריו בארץ לא זרועה.

ודו"ק שלא חידשנו כלל ביסוד הדברים וכולם מפורשים במ"מ הנזכרים, למרות נוראות ההפלגות שבהם.

ואף שבכל השנה עוסק בתיקוני אנשיו, בראש השנה נבנה התיקון הזה שנעסוק בו בכל השנה להתחיל תמיד מחדש יהי מה שיהיה. ולכן שנה שהיא רשה בתחילה מתעשרת בסופה, כי ההרחקה והרש מביאה אל ההתחלה והראש.

בס"ד דרך תשובה כבושה לרבים – מעלת ההתקשרות והנסיעה אל רביה"ק זיע"א

לכן נקבע ראש השנה ביום חטא האדם וביום השבת שאז נתגלה תיקונו, כי ביום הראשון הדינא קשיא והוא ההרחקה והדין [דתורה ד'] ודווקא אז נידונים הצדיקים המוכנים להיכנס מחדש אל הדינא הקשיא [כמבואר שם בהל' תפילין ה' סעיף כ"ח על תפילין דר"ת דר' עקיבא דנכנסו אל העלה במחשבה לבראות במידת הדין הקודם לרחמים, ומבואר בתוס' שר"ה דתשרי הוא רק עלה במחשבה, וד"ל].

ולכן אמר שגומר את כל תיקוני הימים הנוראים כולם כולל שמחת התורה בלילה הראשון שהוא תוקף הדינים, ומעביר אז את אנשיו. כי זה כל דרכו, להפך הדינא קשיא להתחדשות הממתיקה הכל.

וכשמסכימים ללכת אחריו ולהמליכו יהיה מה שיהיה עולה זכרונם לפניו שיילכו אחריו בדרך לא יידעו במדבר שממה אחרי שהתחילו מחדש אחרי שנקצצו שם האילנות ע"י ההרחקה של הדין. בהתחדשות כנער וכלולות של זוג הילדים המגעגעים אל הבעטלר המתחדש, ובזה פועלים חיים אמיתיים של התחדשות תמידית, ולכן ביום השני שומעים את הדינא רפיא וגדולת נוראות ישראל ההולכים אחרי ראש בני ישראל המביא מחשבות טובות שכל ההתרחקות היא ההתקרבות, עד שמי שהיה אצלו בראש השנה **ראוי** לו [אם היה מדורו של משה **שראוי** להם לדעת כי ה' הוא האלוקים דתורה ד'] לשמוח בכל השנה, כי בכל השנה יחזור להפוך את סוף השנה לראשה.

לכן כל נסיעה של כל אחד ואחד אליו לראש השנה יש לה חלק בתיקון הגאולה, והתגעגע לדרכים שנוסעים אליו, ואיחל לעצמו לראות אור בהירות הדרך של הנסיעה אליו [חיי"מ רצ"א], ואמר שראש השנה שלו הוא חידוש גדול [חיי"מ ת"ה].

כי כל מהות ראש השנה לסלול דרך חדשה, דרך ההתחדשות התמידית, המפארת ומשבחת את גודל מעלת הדרך אל הקדושה, ולכן בפרט בנסיעה אליו ובפרט לראש השנה ה' מזמין מניעות גדולות [תורה ס"ו אות ד'] כי המניעות מגבירות החשק ומחדשות את האדם שזה עיקר ההתקרבות. וכשמגיע אליו פעמים שאינו מרגיש כלל איך מתבטלים היסודות ואיך רץ אחרי אמו ומבטל כל תאוותיו המבוארים בתורה ד', אלא להפך מרגיש שככל שמתקרב יותר אל הצדיק ובפרט שמגיע אליו ואובד כל חשקו [תורה ע"ב קמא], ואף שביאר שם שזה בגלל שהרג יצרו הרע הראשון וקיבל יצר הרע גדול יותר, עדיין לא מובן מדוע זה כך, ומדוע נחשך אצלו ולא מרגיש את אורו העצום והזך של הצדיק המאיר בכל העולמות ובפרט בעולם העשיה [תורה י"ז סעיף ב'] ומרגיש כמו העושה מעשים רעים. ואיך ידע מדוע נחשך לו אור הצדיק לרוב גדלותו או לרוב שפלותו.

בס"ד דרך תשובה כבושה לרבים – מעלת ההתקשרות והנסייעה אל רביה"ק זיע"א

והשתא ניחא דתרווייהו איתנהו ביה, שהריגת היצר היא הכניסה לתוך העלמת אורו הזך, והעלמת אור גדלות איש הישראלי המתחיל בכל פעם מחדש. ואם מבין זאת מרחוק ומתחיל בכל פעם מחדש להתקרב יותר ויותר אל הצדיק דווקא בתוך המניעות, זה גופא בונה לו את הכלי להרגיש את גדלותו העצומה של הצדיק ותורתו וישועתו. וכן בעצם העבודה זה בונה את גדולת האיש הישראלי שיעלה עד תכלית המעלה.

ובזה יובן מה הכוונה שמוצא את ה' בתוך המניעה, ושהמניעות הם הכלי לקבל בו שפע קדושה [תורה קט"ו] כי היא עצמה הגורמת לתכלית המעלה. וההתחדשות הזו המביאה לעיקר העבודה ולשווה עם הצדיק היא "הדברים העליונים הנרשמים למעלה לטובה" כשעושה עובדא טובה למרות הכל. [שיחו"ה י"א]

וכל זה נרמז במעשה ח' מרב ובן יחיד, שאף שהיה הבן למדן ומיוחס וזכה להיות המאור הקטן [ותיקון המלכות בשלמות] והרגשת חסרונו אף שלא ידע מהי מזלא חזי שעליו ללכת בדרך החדש להתחיל תמיד מחדש בדרך הישן להשפיל עצמו ולקצץ כאילו עוד לא נתחיל מעולם, ולא הבין שהנסיון והשלא כסדר והמניעות הם עצמם עוזרים ומסייעים להתקרבות בשלמות.

הארות והערות יתקבלו בברכה בפקס 15325011524

ובמייל engel0504189908@gmail.com